

Forord

Musikterapiklinikken - Center for Behandling og Forskning, som er en integreret institution mellem Aalborg Universitet og Aalborg Psykiatriske Sygehus udgiver hermed sit tredje årsskrift om musikterapi i psykiatrien.

I de to tidligere årsskrifter har der dels været fokus på indplacering af musikterapi i psykiatrien fagmæssigt, videnskabsteoretisk og behandlingsmæssigt. Dels har der været fokus på forskellige behandlingsaspekter i musikterapi i psykiatrien.

I dette årsskrift er der fokus på såvel behandlingsmæssige aspekter som systematisk forskning indenfor musikterapi i psykiatrien.

Årsskriftet bringer som noget nyt dokumentation af musikterapeutisk arbejde både indenfor voksenpsykiatrien, børnepsykiatrien og gerontopsykiatrien. Dette afspejler at musikterapien gradvist bliver udbredt inden for flere områder af psykiatrien. Vi håber i de næstkommende årsskrifter også at kunne dokumentere musikterapi indenfor distrikts-, social- og retspsykiatrien, hvor musikterapien lige nu er ved at vinde indpas.

I dette årsskrift omhandler De Backers, Storms og Pedersens artikler det felt indenfor behandlingsaspekter, som blev introduceret i sidste årsskrift nemlig: 'musikterapi som et første skridt i en psykoterapeutisk behandling med jeg-svage patienter'. I denne udgave af årsskriftet er der anvendt forskellige teoretiske forklarings- og analysemodeller omkring feltet. Storms artikel er en komprimeret udgave af hendes specialeanalyse indleveret på AAU 2002.

Andre artikler vedrørende specifikke emner inden for behandling er Jensens artikel om hans 'polaritetsmetode', Lindvangs artikel om anvendelse af terapeutens egne drøm-

me som information til det kliniske arbejde, Hannibals artikel om henvisning, assessment og egnethed til musikterapi i psykiatrisk regi, samt Ridders artikel om demensramtes egnethed til musikpsykoterapi.

Siden udgivelsen af sidste årsskrift i 2000 er der indleveret fire ph.d.-afhandlinger af danske musikterapeuter indenfor musikterapi i psykiatrien eller beslægtede områder ved Den Internationale Forskerskole for Musikterapi, Aalborg Universitet.

Flere af årsskriftets artikler er udledt af denne ph.d.-forskning. Dette gælder Holcks to artikler om henholdsvis musikterapi med børn med svær autisme og om musikterapiens appel og virkefelt set fra et interaktionsteoretisk perspektiv, Hannibals artikel om præverbalitet i musikterapi og Ridders artikel om musikpsykoterapi med demensramte. Hannibals anden artikel om henvisningskriterier, assessment og egnethed er ligeledes inspireret af teoriudvikling fra hans ph.d.-afhandling, og endelig er De Backers artikel om musikterapi med en psykotisk kvinde (oversat af Pedersen) en komprimeret udgave af hans igangværende ph.d.-forskning. Disse seks artikler er således teoretisk funderet indenfor et forskningsmæssigt systematisk gennemarbejdet område.

Som det fremgår af ovenstående er der, ligesom i sidste årsskrift, inkluderet en udenlandsk artikel, udvalgt og oversat af Pedersen. Denne gang er det den belgiske musikterapeut Jos De Backer's artikel 'Casen om Marianne', som Pedersen har oversat fra engelsk.

Som noget nyt bringer denne udgave af årsskriftet et samarbejde mellem flere forfattere angående den samme case, idet Holck anvender teoretiske aspekter fra sit ph.d.-projekt i forhold til en caseberetning af Pedersen. Dette giver læseren mulighed for både at følge det kliniske arbejde helt ind i musikterapi rummet, samt for at følge, hvorledes teoretiske konstruktioner kan udledes af praksisnæ-

re kliniske beskrivelser. Endelig er det første gang årsskriftet bringer en decideret litteraturgennemgang indenfor et område, således som den præsenteres i Holcks gennemgang af forskningslitteratur om musikterapi med børn med svær autisme.

Hannibals artikel om henvisning, assessment og egnethed til musikterapi i psykiatrisk regi er en videre bearbejdning af områder, der har været diskuteret i »MIP« gruppen (en dansk arbejdsgruppe af »Musikterapeuter I Psykiatrien«). Henvisning, assessment og egnethed har været beskrevet af andre MIP medlemmer i tidligere udgaver af årsskriftet, og i Hannibals artikel videreføres denne diskussion samtidig med at den bliver teoretisk funderet og belyst gennem case eksempler. Da dette årsskrift er et formidlingsorgan for alle MIP medlemmer, er det spændende at følge, hvordan enkelte medlemmer dokumenterer egne erfaringer og som her, hvordan fælles erfaringer kan blive videreudviklet af et enkelt medlem.

Det er også interessant at følge, hvorledes litteraturlisterne denne gang afspejler mange henvisninger til andre MIP medlemmers udgivelser, hvilket tydeliggør hvorledes refleksioner og teorier udveksles og videreudvikles gennem gruppens arbejde.

Jensens artikel udskiller sig ved at præsentere en musikterapeutisk metode i psykiatrien, der går på tværs af diagnosegrupperinger, hvilket ikke hidtil har været kendetegnende for metodebeskrivelser. Lindvangs artikel inddrager et felt som ikke indtil videre er beskrevet som et felt i behandlingen i musikterapien i psykiatrien i Danmark, nemlig terapeutens drømmeaktivitet som information til forståelse af behandlingsprocessen.

Overordnet præsenterer dette årsskrift således mange nye ideer og arbejdsmetoder indenfor dokumentation og forskning i musikterapi i psykiatrien. Årsskriftet er som det fremgår repræsenteret ved at have artikler

på flere forskellige abstraktionsniveauer i forhold til præsentation af praksis og teori. Artiklerne er dog ikke inddelt efter teoretisk abstraktionsniveau men efter de tre områder, børnepsykiatri, voksenpsykiatri og gerontopsykiatri.

Jeg vil ønske læserne god fornøjelse med læsningen af dette årsskrift, som bringer rigtig mange spændende behandlingsmæssige erfaringer og refleksioner samt de sidste nye landvindinger indenfor systematisk forskning i musikterapi i psykiatrien.

Aalborg marts 2003.

Inge Nygaard Pedersen

Klinikleder

Musikterapiklinikken